

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

Μετά τη Μεταμόρφωση του Κυρίου, και όταν κατέβηκε από το βουνό με τους μαθητές Του, τον πλησίασε ένας άνθρωπος που ξεχώρισε από το πλήθος. Το πλήθος είναι συνήθως απρόσωπο, άγεται και φέρεται ενστικτωδώς, εκδηλώνει μαζικά συναισθήματα και κοσμική συμπεριφορά. Ευτυχισμένοι και τελειοποιημένοι όσοι ξεχωρίζουν από το πλήθος, ανακαλύπτουν την προσωπική ζωή, μεταμελούνται και οδηγούνται σε ατραπό σωτηρίας. Ο Χριστός εξάλλου λέγει: «Πολλοί όσοι καλούνται, λίγοι όσοι ανταποκρίνονται στο κάλεσμα σωτηρίας του Θεού» (Ματθ. 22,14) και ποιούν έργα άξια μετανοίας.

Ο άνθρωπος αυτός γονάτισε μπροστά στον Ιησού για να του ζητήσει μια μεγάλη χάρη. Διδασκόμαστε στο σημείο αυτό ότι ο Θεός θέλει τη συνέργεια του ανθρώπου για να τον λυτρώσει και όχι την ψυχοσωματική μας απάθεια και αδράνεια. Πρέπει να πλησιάσει κανείς τον Θεό για να του γίνει το θαύμα, οφείλει να γονατίσει με πίστη μπροστά στον Χριστό για να του δοθεί θεία άνωθεν βοήθεια, αφού ο Κύριος προτρέπει: «Ζητάτε και θα σας δοθεί, ψάχνετε και θα βρείτε, χτυπάτε την πόρτα και θα σας ανοιχτεί» (Ματθ. 7,7-11). Η θεραπεία και η σωτηρία στον Χριστιανισμό δεν είναι μαγικές υποθέσεις και τεχνικές, αλλά εξαρτώνται και από τη δική μας συμβολή, τον δικό μας αγώνα κατά των παθών, μαζί με την επίκληση και αποστολή της θείας αρωγής.

Του είπε λοιπόν: «Κύριε, σπλαχνίσου το γιο μου, γιατί είναι επιληπτικός και υποφέρει». Από τότε ήταν γνωστές επομένως οι εκδηλώσεις επιληψίας ανάμεσα στο λαό, και άρα δεν απέδιδαν οι Ισραηλίτες οποιαδήποτε ψυχοπαθολογική και εγκεφαλική δυσλειτουργία σε δαιμονική επήρεια, όπως κατηγορούν κάποιοι την εποχή του Ιησού. Στην συγκεκριμένη περίπτωση βέβαια ο νέος έπασχε από επιληψία δαιμονικής αιτιολογίας και δεν επρόκειτο για κλινική μόνο περίπτωση.

«Πολλές φορές μάλιστα, συνέχισε ο πατέρας, πέφτει στη φωτιά και στο νερό». Ο δαιμονόπληκτος άνθρωπος χάνει την αυτοκυριαρχία του και γίνεται υποτελής στα ανεξέλεγκτα πάθη του, στους πονηρούς και καταστροφικούς λογισμούς του, στις επικίνδυνες μανίες του, ενώ χάνει και την υγιή κοινωνικότητά του. Οδηγείται μακριά από την χαριτωμένη και συναδελφωμένη κοινωνία των πιστών εν τη Εκκλησία, ανακαλύπτει εχθρούς εκεί που δεν υπάρχουν, περιχαρακώνεται στο εγώ του, αμύνεται σε δήθεν επιθέσεις των συνανθρώπων του. Χάνει την ελευθερία του και αγνοεί τη διαφορά μεταξύ καλού και κακού. Οδηγείται σε πνευματικό γκρεμό ή στην αυτοκτονία, ακολουθώντας τις εντολές μιας διασαλεμένης φαντασίας. Απ' όλα αυτά μπορεί να λυτρώσει τους ανθρώπους ο Χριστός, όταν μετανοούν, ζητούν τη μυστηριακή Χάρη και δωρεά Του, προσεύχονται και κοινωνούν τα Άχραντα μυστήρια με ταπείνωση (οι παθόντες ή οι συγγενείς τους, με πίστη και νηστεία). Σπουδαίο παράδειγμα επιστροφής στον Χριστό υπήρξε η μετάνοια του πρώην γνωστικού και αποκρυφιστή, αγίου πλέον Κυπριανού, ο οποίος όταν διαπίστωσε κάποτε την αλήθεια και δύναμη του Κυρίου, κατέστρεψε τα μαγικά βιβλία και είδη και αξιώθηκε από το Θεό να φτάσει και στον ανώτερο βαθμό ιεροσύνης, στην αγιότητα και τη Χάρη Του. Άλλο παράδειγμα μετάνοιας και επιστροφής στην Εκκλησία υπήρξε στη Σύρο, πριν αρκετά χρόνια, η περίπτωση τηλεκινητικού

διαμέσου (μέντιουμ), του οποίου την μετέπειτα χριστιανική ζωή θα 'ζήλευαν' και οι μεγαλύτεροι σύγχρονοι ασκητές. Ο Χριστός λοιπόν σώζει, φτάνει ο άνθρωπος να 'παλεύει με τα κύματα', να αγωνίζεται και ο ίδιος κατά των παθών, να ταπεινώνεται, να μετανοεί καθημερινώς, να επικαλείται με θερμή ψυχής το παντοδύναμο όνομα του Ιησού Χριστού.

«Τον έφερα, είπε με λύπη ο δυστυχής γονιός, στους μαθητές σου Κύριε, αλλά δεν μπόρεσαν να τον θεραπεύσουν». Για να εκδιωχθεί το 'άλαλον' (ποτέ δεν λείει κάτι το αληθινό και σοβαρό, αλλά εκστομίζει μόνο ψεύδη κατά του θελήματος του Θεού) και 'πονηρόν' αυτό πνεύμα (σχεδιάζει κατά του καλού και της αγάπης με σκοπό την εξόντωση των ανθρώπων), προϋπόθεση είναι να ζει κανείς με υπευθυνότητα και στην πράξη την πίστη του, ώστε να γίνει και από τους άλλους αποδεκτή η αγία ζωή του και το μήνυμα σωτηρίας του Ευαγγελίου. «Ό,τι είναι το αλάτι για την τροφή, είστε και εσείς για τον κόσμο. Αν το αλάτι χάσει την αρμύρα του, πώς θα την ξαναποκτήσει; Δεν χρησιμεύει πια σε τίποτε» (Ματθ. 5,13), προειδοποιεί ο Χριστός. Όσα ωφέλιμα κι αν κηρύττει κάποιος στους διπλανούς του, είναι τελικά το παράδειγμα της ζωής του που ωθεί προς αλλαγή συνειδήσεων και έλκει τις ψυχές προς τον Θεό. Διαφορετικά κοπιάζει επί ματαίω. Κάποια στιγμή μάλιστα θα γελοιοποιηθεί, θα φανούν οι αδυναμίες του, το έργο του θα χαθεί στη φθορά του χρόνου. «Όποιος τηρήσει όλες τις εντολές και διδάξει έτσι και τους άλλους, αυτός θα θεωρηθεί μέγας στη βασιλεία του Θεού» (Ματθ. 5,19), συμβουλεύει ο Κύριος. Αλλιώς, τίποτε νέο, δυναμικό και ελπιδοφόρο δεν προσφέρουμε στον κόσμο και στην ιστορία, καμία αλλαγή που να ποιεί γνήσιους καρπούς για το παρόν και το μέλλον της ανθρωπότητας.

Ο Ιησούς απάντησε: «Γενιά άπιστη και διεφθαρμένη, ως πότε θα είμαι μαζί σας; Ως πότε θα σας ανέχομαι; Φέρτε τον εδώ». Η απιστία είναι βαρύτερη αμαρτία, διότι έτσι απομακρύνεται ο άνθρωπος από το Θεό και αρνείται τη Χάρη Του, τη βοήθεια, τη δύναμη και την προστασία Του. Αρνείται ο άπιστος τον Δημιουργό του, δεν τείνει προς Αυτόν χείρα συμφιλίωσης, δεν θέλει τον Χριστό και την αλήθειά Του στη ζωή του. Αυτό στην ουσία είναι διαστροφή, αφού δεν επιζητεί κανείς τον όντως Όντα, την προσωπική Αλήθεια της ιστορίας και την άνωθεν αγάπη, που είναι ο σκοπός της κτίσεως όλων. Με τη στάση αυτή λατρεύει ο άπιστος το εγώ του, κλείνεται στο ψέμα μιας πνευματικά ανώριμης ύπαρξης, προσπαθεί να αυτοερμηνευθεί, και ούτε να σχετιστεί σωστά δεν γνωρίζει, αλλά ούτε και το μπορεί. Εξεγείρεται ο Κύριος και αγανακτεί βλέποντας την πνευματική ψυχρότητα και νέκρα, την πλήρη ανεπάρκεια μιας ιδιοτελούς πίστεως, την έλλειψη προσωπικού αγώνα και προσπάθειας για σύνδεση με το Θεό και μεταστροφή. Δεν πρέπει επομένως να εξαντλούμε την υπομονή του Θεού με την άσωτη και κοσμική ζωή μας, αλλά πάντοτε να επιζητούμε το θείον έλεος και τη μυστηριακή ζωή, που έξοχα και σοφά από την Εκκλησία προσφέρεται καθ' όλο το έτος, δια των πνευματικών και κατανυκτικών περιόδων, κυρίως των Χριστουγέννων, του Πάσχα και της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (Πάσχα του καλοκαιριού).

Ο Ιησούς επιτίμησε το δαιμόνιο, και βγήκε απ' αυτόν. Από εκείνη την ώρα το παιδί γιατρεύτηκε. Η ολοκληρωμένη θεραπεία επιτελείται με την εκζήτηση της θείας βοήθειας και όχι μόνο με την ιατρική συνδρομή. Όταν ο άνθρωπος δεν ευχαριστεί

στη ζωή του το Θεό για όλα όσα Εκείνος του στέλνει (καλά και κακά), όταν δεν τον εμπιστεύεται, όταν δεν προσεύχεται και για τους εχθρούς του ακόμη, τότε η θεραπεία, έστω κι αν του προσφερθεί, δεν τον τελειοποιεί πνευματικά, αφού δεν συνδέεται με την πηγή της Χάριτος και της αιώνιας ανανέωσης, που είναι ο Τριαδικός Θεός. Διότι φαινομενικές και προσωρινές θεραπείες μπορούν να χορηγήσουν σε παθόντες και τα μέντιουμ και οι μάγοι, ενώ οι συνέπειες είναι δυσμενείς και ψυχοσωματικής υφής (ψυχικές διαταραχές, καταθλίψεις, δερματοπάθειες, τάσεις προς αυτοκτονία κ.λπ.). Τα αρνητικά αυτά συμπτώματα δεν ανιχνεύονται τη στιγμή της θεραπείας, αλλά παραμένουν κρυφά για ένα μεγάλο διάστημα μετά την συνάντηση με τον αποκρυφιστή-θεραπευτή.

Το χειρότερο, και η πλήρη διαστροφή της πίστεως, είναι ότι τέτοιου είδους 'χαρίσματα' και 'δυνάμεις', που επιδεικνύουν οι σύγχρονοι μάγοι και τα διάμεσα, έχουν στην εποχή μας ξετρελάνει ακόμα και πιστούς χριστιανούς, διότι διαδίδονται με ένα έξυπνο μάρκετινγκ ως 'νέα διανοητική και αισθητική γνώση', ανεξαρτήτως δόγματος, ως κρυμμένα 'εσωτερική επιστήμη', ως κατοχή 'αγνωστων παραψυχολογικών ικανοτήτων' και παραπλανούν με τον τρόπο αυτό τους αμαθείς και απέχοντες από την υγιή παράδοση της Εκκλησίας, αφού νομίζουν ότι πρόκειται για ενέργειες του Αγίου Πνεύματος (τηλεκίνηση, μαντεία, θραύση κρυστάλλων με το νου, καταληψία σε θρησκευτικές τελετές, άκρατος ομαδικός γέλωτας μέχρι λιποθυμίας κ.α.). Ο σατανάς στην εποχή μας αρέσκεται να κρύβεται, καλυμμένος ενίοτε με χριστιανικό μανδύα. Τα νέο-χαρισματικά παγκοσμίως κινήματα και οργανώσεις με επιβλητικά χριστιανικά ονόματα παρουσιάζουν συχνά παρόμοιες εκ του πονηρού εκδηλώσεις, που περιέχουν στοιχεία υπνωτισμού και υποβολής από έμπειρους και συμφεροντολόγους τηλεκήρυκες. Οι θρησκευτικές αυτές συναντήσεις πλαισιώνονται συνήθως με ευσεβιστικές ευχές, υμνωδία, χορό και φιλανθρωπία για καλύτερη συσκότιση των αφελών.

Πήγαν τότε ιδιαιτέρως οι μαθητές στον Ιησού και τον ρώτησαν: «Γιατί εμείς δεν μπορέσαμε να το βγάλουμε;» «Εξαιτίας της απιστίας σας»!, τους είπε ο Ιησούς. Είναι αλήθεια ότι πολλοί άνθρωποι παραδέρνονται καθημερινά μεταξύ: πίστεως και απιστίας, προσευχής και διαλογισμού, επίσκεψης και στον πνευματικό και στον μάγο, ευχών της Εκκλησίας και συνδρομής των αστρολόγων, αγάπης και μίσους, αγιότητας και αμαρτίας, στάση ζωής που χαρακτηρίζεται ως δίψυχη και επιπόλαιη. «Κανείς δεν μπορεί όμως να υπηρετεί δύο κυρίους. Γιατί στον ένα θα στηριχτεί και θα αγαπήσει, τον δε άλλον θα μισήσει και περιφρονήσει» (Ματθ. 6,24), λέγει ο παντογνώστης Κύριος. Αλλά και στην Αποκάλυψη, ο Χριστός ζητεί την μετατροπή της χλιαρότητας (που παρομοιάζεται με γυμνότητα και τύφλωση) σε θερμή πίστη, άλλως δεν δύναται να κληρονομήσει κανείς την βασιλεία των Ουρανών (3,14-22). Η πίστη προσφέρει άλλωστε φτερά βοήθειας, εξύψωσης και ελπίδας στον άνθρωπο, αφού εξάλλου «πάντα δυνατά τω πιστεύοντι» (Μάρκ. 9,23).

«Σας βεβαιώνω πως, αν έχετε πίστη έστω και σαν έναν κόκκο σιναπιού, θα λέτε σ' αυτό το βουνό 'πήγαινε από εδώ εκεί', και θα πηγαίνει. Και τίποτα δεν θα είναι αδύνατο για σας. Αυτό το δαιμονικό γένος δε βγαίνει παρά μόνο με προσευχή και νηστεία», είπε τότε ο Ιησούς. Ενώ οι μαθητές περιέρχονταν τη Γαλιλαία, τους είπε επίσης: «Ο Υιός του Ανθρώπου πρόκειται να παραδοθεί σε χέρια ανθρώπων. Θα τον

θανατώσουν, και την τρίτη ημέρα θα αναστηθεί». Και λυπήθηκαν πάρα πολύ (Μτ. 17,14-23)/ Μκ. 9,14-29/ Λκ. 9,37-43α). Πράγματι, ακόμα και τα στοιχεία της φύσεως υπακούουν στον πιστεύοντα, κατά παραχώρηση βέβαια Θεού και αν αυτό συμβάλλει στην ενίσχυση της πίστης των ανθρώπων. Ο Θεός είναι ο μόνος παντοδύναμος και οι χριστιανοί συμμετέχουν στη δύναμη Εκείνου, όταν και όσο Εκείνος το επιτρέπει, και ιδίως αυτό παρατηρείται στη ζωή των αγίων. Κανείς άνθρωπος δεν διαθέτει δικές του παραψυχολογικές μεταφυσικές ικανότητες, ενώ ακόμη και η μυθική υπόθεση ότι χρησιμοποιούμε μόνο το 1/10 των δυνάμεων του εγκεφάλου μας, καταρρίφθηκε από σύγχρονες έρευνες νευροφυσιολογίας (βλ. περιόδ. *Discovery and Science*, αρ. τ. 2, Ιούλιος 2005, σελ. 170). Άλλωστε μόνο με τη Χάρη του Θεού -έπειτα από προσευχή ή με το άγιο Ευχέλαιο και δια της πανσθενουργού δυνάμεως που απορρέει από το Σταυρό και την Ανάσταση του Θεανθρώπου- μπορούν να διαλυθούν ανίατοι όγκοι σε παθόντες ή να περπατήσουν παράλυτοι με οργανικές παθήσεις, όπως έχουμε δει να συμβαίνει επανειλημμένως. Ούτε με αυτοσυγκέντρωση γίνεται αυτό, ούτε με διαλογισμό, ούτε με αυθυποβολή, ούτε με εναλλακτικές και αποκρυφιστικές μεθόδους, που δεν βασίζονται σε βέβαια ιατρικά πορίσματα. Διότι κυκλοφορούν τέτοιου είδους σύγχρονοι μύθοι, που παραπλανούν ιδιαίτερα τους αδαείς.

Τέλος, η Ορθόδοξη πίστη και ζωή συνδέεται στενά με την προσευχή και τη νηστεία, αφού δεν πρόκειται για μια θεωρητική και ορθολογιστική διδασκαλία, αλλά για Οδό λύτρωσης και αιωνίου αγιασμού. Δεν σώζει στην Εκκλησία η αλήθεια της θεωρίας, ως να πρόκειται για φιλοσοφικό σύστημα, αλλά η αλήθεια της πράξεως, όταν είναι φυσικά ενωμένα και απορρέει από την αλήθεια της πίστεως. Εκεί εντάσσονται και η προσευχή και η νηστεία και η αγάπη, δρόμοι Ζωής που δεν δρουν και ενεργούν ατομιστικά και ωφελιμιστικά, όπως σε ασιατικά και ινδουιστικά πρότυπα, αλλά πάντοτε εκκλησιαστικά, τριαδολογικά, κοινοτικά και μυστηριακά.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ:

ΕΙΣ ΕΠΙΓΝΩΣΙΝ ΘΕΟΥ, Μητροπολ. Φθιώτιδος Νικολάου, εκδ. Αποστολικής Διακονίας Εκκλησίας της Ελλάδος

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΠΟΧΗΣ, Μιχ. Χούλη, Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου, έκδ. Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου, Οκτ. 2004

ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΥΠΑΡΞΗ, τ. Α΄, Κων/νου Γρηγοριάδη, έκδ. β΄, εκδ. Μεταμόρφωσις του Σωτήρος, Αθ. 2001

ΜΙΑ ΤΑΞΗ ΓΕΜΑΤΗ ΑΠΟΡΙΕΣ, Ανδρέα Κεφαλληνιάδη, εκδ. Φωτοδότες

ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ, Σταύρου Φωτίου, εκδ. Γρηγόρη, Αθ. 2000